

Beérkezett: 2025. 02. 28. Elfogadva: 2025. 02. 28. Megjelent: 2025. 03. 31.

Vrbovszki-Hegedűs Nikolett

Komplex személyiségfejlesztés egy alsó tagozatos magyar nyelvi órán

Kedves Olvasó!

A tanítói pályámat 2008 szeptemberében kezdtem meg a Szegedi Tudományegyetem gyakorlóiskolában. Jelenleg 3–4. osztályos osztályfőnökként és szakvezető tanítóként dolgozom.

Pedagógusként az egyik legfontosabb feladatunk a gyermekek komplex személyiségfejlesztése, amely folyamat célja a testi, lelki és szellemi fejlődésüket egyaránt elősegíteni. Ez magában foglalja az önismeret elmélyítését, az érzelmi intelligencia fejlesztését és a társas készségek javítását. A rendszeres önreflexió és az önfejlesztő tevékenységek, mint például az olvasás, a meditáció vagy a sport, hozzájárulnak a harmonikusabb élethez. Fontos szerepet tölt be a célkitűzés és a motiváció erősítése is, hiszen ezek nélkül nehéz eredményeket elérni. A személyiségfejlesztés során az ember megtanulhatja kezelni a stresszt, valamint hatékonyabb kommunikációs és problémamegoldó készségeket sajátíthat el. Emellett az empátia és a társas kapcsolatok ápolása is lényeges eleme ennek a folyamatnak. A folyamatos fejlődés nemcsak a magánéletben, hanem a szakmai előmenetelben is jelentős előnyt jelent. A tanulás és az új tapasztalatok befogadása hozzájárul a rugalmas gondolkodáshoz és a nyitottsághoz. A fejlődés egyik kulcsa az önfegyelem és a kitartás, hiszen ezek segítenek a hosszú távú célok elérésében. Mindezek eredményeként tanulóink kiegyensúlyozottabbak, magabiztosabbak és boldogabbak lesznek.

Az általános iskolában a komplex személyiségfejlesztés többféle módon megvalósítható. Az érzelmi intelligencia fejlesztésére a tanórákon lehetőséget teremthetünk beszélgetések, drámajátékok vagy páros és csoportos feladatok által. A kreativitás ösztönzését segíthetik a művészeti tevékenységek, például a rajzolás, az éneklés vagy a színjátás beépítése a mindennapokba. A sport és a mozgásos játékok nemcsak a testi fejlődést segítik, hanem a csoportmunka és a kitartás erősítésében is szerepet játszanak. A tanulók önismeretét és az önbizalmát növelhetjük, ha lehetőséget biztosítunk nekik a véleményük kifejezésére és egyéni feladatok készítésére. A konfliktuskezelési és a kommunikációs készségeket fejlesztik a csoportmunkák és az együttműködésre épülő feladatok. Ha tudatosan figyelünk a diákok érzelmi és szociális fejlődésére, akkor olyan támogató, bizalommal teli iskolai környezetet alakíthatunk ki, amely elősegíti a gyermekek személyiségének kiteljesedését.

Az iskolán kívüli tevékenységek, például a tanulmányi kirándulás is kiváló lehetőség a komplex személyiségfejlesztésre, hiszen a diákok új élményeket szerezhetnek, és különböző területeken fejlődhetnek. Éppen ezért a napközis párommal egy tanévben kétszer visszük az osztályunkat háromnapos kirándulásra. Rendszerint ősszel a Börzsönybe, tavasszal pedig a Bükkbe látogatunk el. A közös programok, például a túrázás vagy a múzeumlátogatás fejlesztik az együttműködési készséget és az alkalmazkodóképességet. Az ismeretlen környezetben való eligazodás erősíti az önállóságot és a problémamegoldó képességet. Emellett a kirándulás során átélt közös élmények hozzájárulnak a társas kapcsolatok elmélyítéséhez és az empátia növeléséhez. A természetben vagy kulturális helyszíneken szerzett tapasztalatok pedig nemcsak a tudást bővítik, hanem a kreativitást és a kíváncsiságot is ösztönzik. Továbbá a későbbi tanórai tevékenységek témájának az alapjául is szolgálnak, akár több magyar nyelvi órán is.

Az iskola falain belül, így magyar nyelvi órán is az IKT-eszközök, például az interaktív táblák, a tabletek, az oktatási alkalmazások, a digitális játékok hatékonyan egészítik ki a komplex személyiségfejlesztést. Az interaktív tananyagok segítenek a diákok motivációjának és figyelmének a fenntartásában, hiszen élményszerűvé és izgalmassá teszik a tanulást. A vizuális és a hanghatások segítik a jobb megértést, valamint fenntartják a figyelmet. Az online feladatok és kvízek lehetőséget adnak az önellenőrzésre, így a diákok azonnali visszajelzést kapnak teljesítményükről. Az IKT-eszközök személyre szabott tanulást biztosítanak, hiszen a gyerekek saját tempójukban haladhatnak. Emellett a kreatív feladatok, például a digitális történetmesélés vagy a prezentációkészítés fejlesztik a nyelvi kifejezőkészséget és az önbizalmat. Összességében ezek az eszközök játékos és hatékony módon segítik a magyar nyelv használatát a tanórákon, és hozzájárulnak a diákok kreativitásának, önállóságának és társas készségeinek a fejlődéséhez is.

A levél mellékletében érhető el egy olyan magyar nyelvi óratervezet, amely az eddig megfogalmazottak alapján készült el. Ez a tanóra épít a közösen átélt börsönyi élményekre, illetve a tanulók használják az interaktív táblát, a tableteket különböző munkaformákban. Magyar nyelv tantárgyból digitális segédletként a MozaBook-ot alkalmazom (1). Ez olyan interaktív oktatási szoftver, amely látványos digitális tartalmakkal segíti a tanulást, lehetőséget ad saját tananyagok létrehozására, valamint a tudás önellenőrzésére játékos formában. A mellékelt óra bevezető részében – saját digitális füzetbe – olyan verset választottam, amely a tanulóim közösen átélt élményeit idézi fel a tanulmányi kirándulásról. Mi lehet motiválóbb egy közös élménynél? Talán az a fénykép, amelyet együtt készítettünk, és vizuálisan felidézi a helyszínt. A motiváció után az adott feladat elvégzése sokkal gördülékenyebben történik, ha saját tapasztalattal kapcsolható össze, ezért kell a gyerekeknek az órán erről a képről mondatokat alkotni. Az indukciós szöveg egy saját interaktív feladatban kap helyet, ennek témája változatlan. A tanulóim mindannyian regisztráltak a mozaWebre, ezért a digitális füzeteim könnyedén elérik. Így van lehetőség az óra fő részében a rokon értelmű kifejezések gyakorlására a tabletek segítségével. Ez a páros feladat továbbra is épít a témához való személyes kapcsolódásra. A kitöltött feladatokat azonnal tudom ellenőrizni, és személyre szabott visszajelzést adhatok. A bemutatott óraterv befejező részének értékelő szakaszában is a Börsönyben maradunk, a befejezendő mondatok a lehulló faleveleken olvashatók a digitális füzetben. Ez az egyszerű, mégis látványos értékelés a program animációjának a segítségével készült.

Az óra befejező részében gyakorlás céljából a Kahoot!-on dolgoznak a gyerekek. Ez olyan interaktív oktatási platform, amely játékos kvízekkel teszi szórakoztatóvá a tanulást, és segít az ismeretek elmélyítésében. Az élő versenyek és az azonnali visszajelzések motiválják a tanulókat, miközben fejlesztik a gondolkodást és a memóriát. A Kahoot! bármilyen tantárgyhoz egyszerűen használható tantermi környezetben. A tanulók egy számkód vagy QR-kód segítségével pillanatok alatt csatlakoznak a játékhoz, és kezdődhet a gyakorlás, az ismétlés. Ez a feladat az óra központi témájához, a kiránduláshoz a vizuális megjelenésével kapcsolódik, hiszen van lehetőség a játék háttérét szerkeszteni. A játék tartalma az új ismerethez igazodik, azonosítani kell a múlt idejű szóalakokat. Változatos, gyors kérdésekkel a motiváció az óra végén is fenntartható.

Hiszem, hogy a pedagógusok szerepe nemcsak a tantárgyi tudás elsajátításának a segítségével, hanem a diákok személyiségének a kibontakoztatásában is meghatározó. Ha a tanítási folyamat során tudatosan építjük be ezeket az elemeket, hosszú távon hozzájárulhat a tanulók életre való felkészítéséhez. Ehhez próbált ez a levél ötletadó gondolatokat összegyűjteni.

Szeged, 2025. február 20.

Tisztelettel:

Vrbovszki-Hegedűs Nikolett
vezetőtanító
SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú
Művészeti Iskolája, Napközi Otthonos Óvodája

Irodalom

(1) MozaBook interaktív oktatási prezentációs szoftver tanároknak. <https://www.mozaweb.com/hu/mozaBook>
(2025. január 10.)

Vrbovszki-Hegedűs, Nikolett: Complex personality development in a lower primary Hungarian language lesson

Kulcsszók: pedagógia, komplex személyiségfejlesztés, anyanyelvi nevelés, érzelmi fejlődés, alsó tagozat

Keywords: pedagogy, complex personality development, first language education, emotional development, lower primary education

Az írás szerzőjéről

Vrbovszki-Hegedűs Nikolett

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája, Napközi Otthonos Óvodája, Szeged, Magyarország

vhegedusnikolett[kukac]gmail.com

<https://orcid.org/0009-0005-9144-7987>